

Stará Michle – Vršovice – pěší korzo Botič – Drážní promenáda – Josef Čapek

Poněkud zmatený je titulěk páteční turistické vycházky, uvidím, jestli vůbec někoho zaujme. Přes poměrně slušnou předpověď počasí se ráno probouzím do mlhy. Ostatní na tom budou asi stejně. Nasnídat, obléknout a vyrazím autobusem na sraz. Jsem tu přesně v 10:30, z autobusu se mi ani za pomoci Zdenky nepodařilo čekatí skupinku spočítat. Není divu **spočítat za jízdy 20 lidí a 4 psy** není jen tak. Sami tedy dnes určitě nepůjdeme.

Naše vycházka bude pokračováním té minulé před čtrnácti dny, to jsme opustili meandrující potok Botič v Hostivaři, abychom jej dnes přivítali na michelském můstku se záhadným názvem **Sue Ryder**. Mlha naštěstí pomalu ustupuje, kam oko dohlédne tam se staví malometrážní byty. Za našimi zády na pravém břehu zbývalo poslední místočko, i to je již zastavěné.

Potok Botič byl kdysi pro založení Michle důležitý, ve středověku tady hospodařil **Michlův** (od biblických Michael) **poplužní dvůr**. Později přibyl pivovar, vodní mlýn, cihelna, malé kovohutě, zelinářství. Čas utíkal, středověká ves se změnila na vesnici a najednou v roce 1922 se Michle stává pražskou městskou částí. Z těch starých časů toho moc nezůstalo, a pokud přece něco, nemělo by to uniknout naší vycházce.

Přešli jsme přes můstek na levý břeh, ten je z historického hlediska zajímavější, bude to naše druhé zastavení. Jen pár kroků od potoka stojí zajímavá přízemní budova venkovského typu. Vlastní a provozuje ji nezisková organizace „**Cesta domů**“. Je to Domácí hospic, který kromě péče o nevléčitelně nemocné v jejich přirozeném prostředí, poskytuje i poradenství v oblasti paliativní péče. Důležitá a naprosto výjimečná je i knihovna se 4,5 tisíci svazků s příslušnou tematikou.

Hospic Cesta domů stojí v ulici Heleny Kočvarové, ta ještě za života založila nadaci pro potřebné, postižené, nebo lidi bez domova. Když zemřela (v r. 2006) celou pozůstalost odkázala neziskové organizaci Cesta domů. Nešlo o maličkost, pozemek a domácí hospic s knihovnou jistě nebyla levná záležitost. Symbolickou odměnou je tedy Heleně Kočvarové po ní pojmenovaná ulice.

H. Kočvarová ale není jediná žena, která ovlivnila toto historické území Michle, její ulice nás přivedla k parkové zahradě **Michelského dvora**, vlastně k jedné z mála zachovaných nemovitostí v údolí kolem Botiče. Na tom má obrovskou zásluhu tentokrát **Angličanka lady Sue Ryder**. Jak k tomu došlo jsme si řekli v zahradním altánku.

Tahle lady se v Británii ač sama z bohaté rodiny setkala s množstvím lidského utrpení. Proto začala shromažďovat prostředky na založení nadace, kterou nazvala svým jménem Sue Ryder. Během válečných let pracovala v armádě a ve zpravodajských službách. Po válce pokračovala v charitativní pomoci doma i v Evropě. V Československu se po roce 1990 účastnila soutěže na záchranu Michelského dvora, v té době již připomínajícího spíš ruinu. Do soutěže vstoupila s projektem péče o seniory, kteří potřebují z důvodu nemoci nebo vysokého věku pomoc druhých. Soutěž vyhrála a tak perfektně zrekonstruovaný **Domov seniorů v Michelském dvoře nese její jméno Sue Ryder**. V Británii byla za zásluhy povýšena do šlechtického stavu, stala se nositelkou Řádu Britského impéria s možností zasedání ve Sněmovně Lordů.

Opustili jsme altán na zahradě a zadním vchodem jsme vešli do budovy. Tak trochu jsme se tvářili, že jsme místní. Žádná reakce, tak jsme si prohlédli kapli, navštívili dobročinný obchůdek, prohlédli výzdobu, nakoukli do jídelny a na jídelniček, použili sociálky a hlavním vchodem zase vyšli do dvorního traktu.

Stylizovanou moderní kapli i ostatní vnitřní prostory jsme si prohlédli a sešli se na nádvoří upraveném jako park

Michelský dvůr je za námi a před námi cesta podle Botiče. Ulička se jmenuje příznačně **U Michelského mlýna**. Ten již ale hledáme marně. Tak dlouho se připravovala jeho oprava, až zchátral natolik, že musel být v roce 2015 stržen. Ještě v roce 2013 jej Jiřina Žipková během naší vycházky stačila nafotit. Dnes jej nahradil moderní bytový projekt.

Ulice u Michelského mlýna je plná kontrastů. Skromné domky z druhé poloviny devatenáctého století přilepené ke svahu dnes připomínají již jen zbytky základů, sklepy vyhloubené do svahu a náletová zeleň aby se po chvíli objevila nejvzácnější michelská památka bývalá synagoga, vedle ní „Dům Na půl cesty Maják“ a proti němu vůbec nejstarší obývaný dům v Michli.

Původní zástavba nenávratně mizí.....

Nejstarší, prý dodnes obývaný domek v Michli a Michelská synagoga – kulturní památka

Michelská synagoga byla postavena v roce 1730 a jako modlitebna ji využívali věřící Židé i z Nuslí, Vršovic a Podolí. Byla jedinou synagogou v Československu, která nebyla německými okupanty poničena. Po válce v ní bylo soustředěno 1200 svitků tory ze všech synagog v protektorátu. Všechny byly převezeny do Westminsterské synagogy v Londýně. Všichni zdejší Židé byli během druhé světové války vyhlazeni. K synagoze přiléhá malý hřbitůvek.

Michelská synagoga za minulého režimu málem podlehla zkáze jako okolní domky. Dnes je ve správě **Sboru Alberta Sweitzera**, ten ji získal jako ruinu, a zrekonstruoval ji na modlitebnu Církve československé husitské. Zároveň opravil vedlejší menší dům, v němž zřídil „**Domov na půl cesty Maják**“. Tam poskytují sociální služby mladým lidem od 18 do 26 let maximálně na dva roky. Každý ubytovaný má svého osobního průvodce.

Tak to je stále ulice U Michelského mlýna, moderní výstavba vedle rádobý horské chaty, několika opravených domů z minulosti, kultovní hospoda U pečeného kolena - nic pro vegetariány, zkrátka kdo se téhle ulici vyhne, jakoby v Michli ani nebyl a přitom stačí držet se Botiče.

Jsme před rušnou křižovatkou s ulicí Nuselskou, jedno z nejméně frekventovaných michelských míst zdobí objekt **Občanské záložny** z konce 20. let 20. století. Pro potřeby Komerční banky byla později rekonstruována podle návrhu architekta Miloše G. Parmy.

Historicky a umělecky nejhodnotnější součástí budovy je na pylonu **socha Spořivosti** z roku 1931 od autorů R. Hájka a B. Stehlíka.

Spořivost je symbolizována postavou mladé dívky s kasičkou na mince v rukou a se symboly prosperity, ozubeným kolem a klasy obilí za zády.

Cesta Michlí do Vršovíc končí vycházkovým chodníkem podle potoka. Místní si váží skupiny platanů javorolistých dožívajících se až několika set let, stejně jako michelské sokolovny přiléhající k vrchu **Miroslava Tyrše** zakladatele sokola.

Procházkový chodník nás vede k můstku přes Botič na náměstí Magistrů kolem architektonicky zajímavého bytového domu k dalšímu můstku. Dnes se toho Botiče již nezbavíme.

Botič nás dovedl do podjezdu Benešovské dráhy ve Vršovicích. Tady bude začátek budoucí „**Drážní promenády**“. Zároveň je to nebezpečná křižovatka a současně most přes Botič. Na jeho pokračování Vršovicemi má vzniknout takzvané „**Korzo Botič**“. Propojení obou projektů vznikne unikátní odpočinková, procházková i cyklo zóna. Lávky pro pěší, které mají oddělit nebezpečnou dopravu od té pěší by se měli začít stavět již letos.

Poslední část naší vycházky tedy kopíruje připravovaný projekt korzo Botič.

I tady se cestou najde ledaco zajímavého, třeba právě před námi oválná mateřská i základní Logopedická škola nebo dnes již památný stadion Bohemians – Ďolíček, jinak také „Klokani“ jak se jim říká od jejich památného zájezdu do Austrálie. Stadion vznikl již v roce 1932 podle návrhu architekta Aloise Vejvody.

Do cesty se nám postavily v Petrohradské ulici hned dvě významné vršovické památky. **Vila Jitřenka**, bývalý lovecký letohrádek z roku 1738. Ano, lesy tenkrát zasahovaly až pod pražské hradby a hradební svahy pokrývaly vinice a chmelnice. Proto této části Botiče dříve říkali Vinný potok. Dnes tento potok překonává unikátní most. Jedná se o přesnou **kopii Jiráskova mostu**. Existuje podezření, že si projektant Vlastimil Hofman se svým týmem ten Jiráskův most tady na Botiči vyzkoušeli na nečisto ve zmenšeném měřítku.

Vycházková pěšina podle Botiče nás přivedla k jednomu z největších sociálních zařízení v Praze, k Domovu seniorů Sámova. Poskytuje širokou škálu služeb od ordinací lékařů, odlehčovací domácí služby po Domov se zvláštním režimem a byty zvláštního určení. Je to zařízení Městské části Praha 10. Kamera u vchodu nás zaregistrovala a naši nemalou skupinu kupodivu do uzavřeného areálu vpustila dovnitř, tak jsme se tu trochu rozhlédli.

Park Jiřího Koláře, básníka, dramatika, výtvarníka i překladatele je cíl i poslední zastavení naší přes polední procházky Michlí a Vršovickými. Park hostí výstavu nazvanou: **Josef Čapek na Galéře umění**. Jednotlivé panely výstavy jsou průřezem života Josefa Čapka, ilustrátora, grafika, zakladatele moderního českého malířství.

Za trochu mlhavého ale docela příjemného počasí v Praze 1. března 2024.

Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek, informace k bývalé Michelské záložně připravila Hana Mašková.

Obětavě fotografovaly Lydie Stoupová a Hana Mašková.

